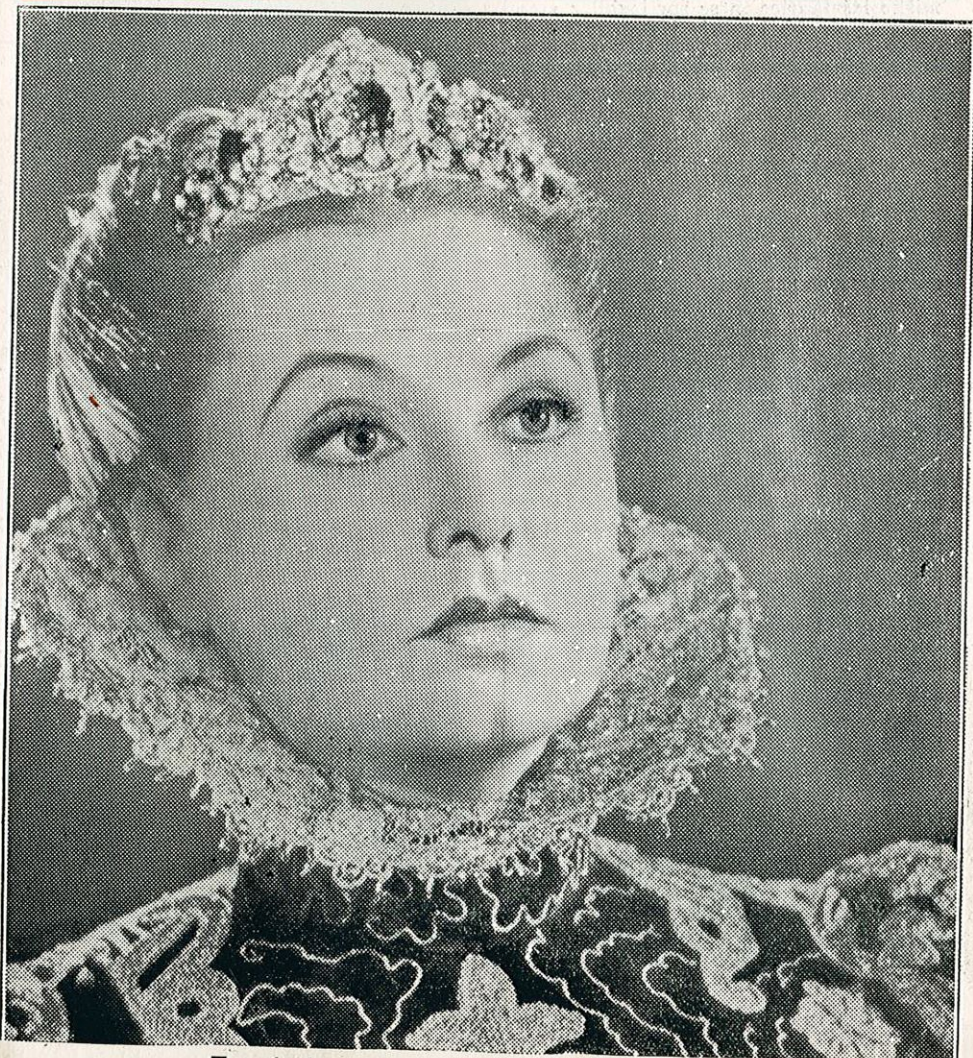

Poština plačana v gotovini.

Cena 2 din

FILM

Leto I Ljubljana 15. — 30. november 1940 Št. 16

Zarah Leander v vlogi Marije Stuart

Tobis

Iz kulturnih filmov

ZIVLJENJE IZ MIŠJE PERSPEKTIVE

Biološki kulturni film Bavarie

Življenje miši je posneto na filmskem traku. To menda veste, da je hišna miš dokaj prebrisana živalica in da past nič več ne pomaga, če je golorepka enkrat doznala za slabe strani tega usmrtilnega orodja. Taka miška zna priti do slanine, ne da bi jo mogla past zgrabiti.

Film z naslovom »Weiberschreck« (Ženski strah), se nikakor ne omejuje na pokazovanje življenja hišne miši in njim sorodnih živali. Ustvarjalec tega svojevrstnega filma, operater je Evgen Schuhmacher, se je potrudil zbrati podrobnosti iz življenja najredkejših vrst miši, tako male miške lešnikarice in se sprijaznil z vsemi težavami, ki jih je terjalo snemanje netopirjev in polhov. Ti čudni svatje kar sedem mesecev leta prespé in pravijo, da se jih takoj loti zaspanost, če doseže temperatura zgolj sedem stopinj nad ničlo. Tu bi kdo morda našel biološko pomembnost »svetega« števila sedem. Pri nas je ta živalca dovolj znana, radi tega ne ponavljamo obširnega poročila strokovnega časopisja, ki objavlja kot veliko kurioznost vest, da ponekod polhe celo jedo...

Na vsak način je ta biološki kulturni film izreden naravni dokument in je izreči njegovemu tvorcu Antonu Kutterju vse priznanje.

Bavaria

Bavaria

FILM O ŽERJAVIH

Izmed velikih ptic, ki s svojimi dolgimi hoduljami stopicajo po lokah in močvirjih, se zdé žerjavi radi svoje ljubkosti in posebnih navad še najbolj zanimivi. To so svojevrstni ptiči, kar pametni in večji so in še najbolj od vseh sorodnih vrst se privadijo človeku, v katerem ne vidijo le zgolj gospodarja, temveč tudi svojega prijatelja. Vendar si ne puste dati nič ukazovati in so lahko prav dolgo užaljeni. Zelo so družabni, toda družbo izbirajo. Svojemu zakonskemu drugu so zvesti, napram mladičem pa kažejo skrbno nežnost. Drugim pticam so nekako nedostopni; neradi se prepirajo, toda kadar pride do pretepa, se pa znajo hrabro biti.

Močvirja in barja so njihova domovina. Teško je priti tem pticam v bližino, kadar gnezdiijo. Filmski operater mora biti nebeškega potrpljenja, ko je treba snemati njihovo družinsko življenje. Gnezda so tako večje skrita, da jih je jedva mogoče najti.

ANTON KUTTER
znani režiser kulturnih filmov ob delu

Tobis

SYBILLE SCHMITZ

kot pandurski zastavonoša v filmu »Pandur Trenk«, kjer igra s Hansom Albersom

Politika proti srcu

Poglavje iz Tobis-Cinema filma »Pandur Trenk«

»Spletke in ljubezen« je nazval Schiller svoj revolucionarni in tragični igrokaz, ko se ljubezen dveh mladih ljudi neusmiljeno razbija ob spletkah velikega sveta, ob politiki in intrigah. Tisti čas je nekaka »razumska politika« videla v posameznikih zgolj šahovske figure v politični igri, polni intrig. Zgolj iz spletke je tisti čas obstajalo vse življenje velikih ljudi, ki so z vodstvom kabinetnih vojsk, tajno diplomacijo in političnimi porokami skrbeli za porast svoje moči. Takrat je bilo torej v navadi, da se je mlade, ničesar hudega sluteče ljudi enostavno žrtvovalo za kakršneoli dinastične interese.

V novem Tobis-Cinema filmu »Pandur Trenk« s Hansom Albersom, ki se dogaja v času Marije Terezije, smo pričeli podobne spletke. Mlada princesa Deinartstein naj

bi se po ukazu cesarice poročila z ruskim knezom Solojevom. To je visokopolitična ženitev, od katere si obeta Marija Terezija velikih koristi, predvsem tesnejši sporazum med ruskim in avstrijskim dvorom. Vendar ljubezen premaga vse spletke. Mlada princesa pobegne z dvora in najde zavetje pri hrabrem in drznem vodji pandurjev, majorju Trenku, ki se s svojimi ljudmi mudi na Dunaju, da bi ponudil cesarici svojo pomoč proti Francozom. Toda kaj more tu storiti? Naj pomaga princesi v njenem odporu proti cesarici, ali jo naj skrrije pred njo? Čeprav je med njima nastala ljubezen na prvi pogled, vendar jo napoti nazaj k cesarici. Že so v teku priprave za poroko, kjer je prisoten tudi Trenk, ki ga je cesarica določila za pričó. Tako se mu je ponudila prilika, slišati

Tobis

ZNAK ZA NASKOK

Pandur Trenk, kakor ga uteleša Hans Albers v istoimenskem filmu, v režiji Herberta Selpina

razgovor med ženinom, knezom Solojevim in francosko vohunko, grofico St. Croix, na kar se odloči, kneza razkrinkati. Princezo nagovori za ponoven beg in na ta način zapravi vso cesaričino milost. Kocka je padla, za njim je izdana tiralica in razpisana nagrada 100 tolarjev na njegovo glavo. Prepuščen sam sebi v ti pustolovščini na življenje in smrt, stremi vodja pandurjev za tem, da bi izdajalskega kneza Solojeva ujel na delu in ga tako razkrinkal pred cesarico...

Zaenkrat naj ne bo povedano, kako mu je to uspelo. Glavno je, da so razen srečnega konca v tem filmu, tudi srečno porazdeljene vloge. Režiser je Herbert Selpin. Hans Alberts je tu v treh mojstrskih vlogah, ko igra starega in mladega Trenka, kakor tudi svojega sorodnika, pruskega Trenka. V ostalih vlogah so: Käthe Dorsch kot cesarica Marija Terezija, Sybille Schmitz je princesa Deinartstein, Hilde Weissner francoska grofica St. Croix, Elisabeth Flickenschild kneginja Solojeva, Herbert Hübner je knez Solojev, Oscar Sima pandurski podčastnik, Hans Nielsen avstrijski vojskovodja Laudon in še mnogi drugi odlični igralci.

Filmska zvezdnica Jane Withers

Brez dvoma je danes Jane Withers poleg Shirley Temple najpopularnejše dekletce v Hollywoodu. Njen eksplozivni temperament in prirojena živahnost sta jo priljubili že davno tudi pri nas — ob predvajanju njenega prvega filma »Cigančec«.

20th Century Fox

Jane Withers je rojena 12. aprila 1926 v Atlanti. Dekle je mešanega francosko-nemško-angleško-irskega rodu in radi te-

Bavaria

TO JE BOGUSLAVSKA

Boguslavka? Nekaj novega; ples visoke družbe, a le v filmu »Golovin je v mestu«

ga ni čuda, če je ta mala navihanka tako živahna in polna nemira...

Njena mati je morala radi družinskih vzrokov opustiti misel na gledališče, toda to svojo zatrto željo je že v najzgodnejši mladosti dala svoji hčerki. Še preden je bilo dete rojeno, je mati preišljevala, kakšno ime naj dobi otrok. Po mnogih obširnih rodbinskih posvetovanjih je bilo sklenjeno, naj bo Jane, če bo deklica. Gospa Withers je menila, da je to ime lepo, in kar je glavno, lahko ga je izgovoriti in si ga zapomniti. Torej: pravo in praktično umetniško ime...

Mati deteta se ni prevarala, kajti že po dveh letih življenja kaže mala Jane izrazit igralski talent in ambiciozna gospa Withers jo pošlje čez čas na posebno šolo, kjer so vzgajali posebno nadarjene otroke. Jane je z veliko lahkoto obvladala vse elemente igralske vzgoje, naučila se je peti, plesati in dobro recitirati. Svoj prvi uspeh je dosegla na neki otroški prireditvi, ko je nastopila s pesmico »Moj mali tovariš«. Njena interpretacija, te sicer dobro znane otroške pesmi, je navdušila vse gledalce in radijska postaja iste-ga mesta je sklenila, naj Jane ponovi

Bavaria

KORBINIAN BACHMEIER

prebrisanec iz filma »Grešna vas«, ki ga naposled le doleti zaslužena kazen, ko se mora oženiti.

svojo pesmico pred mikrofonom za poslušalce Atlante. Med tem se je pojavila neka težkoča. V nekaterih ameriških državah obstoja zakon, ki prepoveduje otrokom javne nastope pred potekom neke dobe. Toda nenavadna nadarjenost male Jane je spremenila odločitev oblasti in kmalu so radijski poslušalci slišali drobni, prijetno cvrkatavi glasek, ki je z nenavadnim temperamentom pel in recitiral priljubljene pesmi. Čez nekaj časa so postale te, sprva le otrokom namenjene oddaje, priljubljene tudi pri odraslih.

Stara pet let, je Jane otrok, o katerem govori vsa Atlanta.

Prvi stik s filmom

Nekega dne je gospa Withers vzela Jane seboj v kino. Dospeljši domov, začne otrok takoj oponašati glavne igralce in to tako večje in duhovito, da je ta njena »točka« bila skoro znana po vsem sosedstvu in čez tri dni so jo poklicali na lokalno radijsko postajo, kjer je v neznanško veselje poslušalcev improvizirala glaseve in način govorjenja znanih filmskih igralcev. Poslušalci so pisali in telefonirali postaji, naj Jane čim več nastopa. Skoro je narasla njena pošta na 600 pi-

sem dnevno, med katerimi so bila pisma tudi iz drugih krajev Amerike. Toda Hollywood je bil še daleč... Vendar ne tako daleč, da bi energična gospa Withers ne mogla tja.

Pot v Hollywood

Žrtvujoča rodbinsko skupnost, polna zupanja v nadarjenost svoje hčerke, je dne 10. maja 1932 odpotovala gospa Withers z njo v Hollywood. Tam je tičalo toliko opevano kalifornijsko sonce za debelimi oblaki in dež je neusmiljeno lil. Prvi vtis je bil pokvarjen... Osamljena, brez poznanstva, vendar s kupom priporočilnih pisem na razne ljudi, ki so količkaj imeli opraviti s filmom — to je bilo vse, a je energično gospo hrabrilo za boj, ki se je skoro začel.

Naj je bila Janina popularnost v Atlanti še tako velika, v Hollywoodu je nihče ni poznal. Pogoj, s katerim je Mr. Withers pustil svojo ženo s hčerko v Hollywood, je bil: v šestih mesecih uspeti ali pa se vrniti... Medtem je potekal že sedmi mesec, vendar gospa Withers ni niti malo pomišljala, ali naj še ostane ali ne. Na vse načine si je prizadevala omogočiti Jane vsaj kratek nastop pred kakim režiserjem ali producentom. Toda vsi so bili dosti preveč zaposleni s tekočimi posli in niso imeli časa za Jane, ki je bila pomešana s tisoči drugih, prav tako nadarjenih otrok, ki so že mnogo daljšo dobo skušali prodreti v filmski studio.

Mister Withers opominja

Gospod Withers je že davno napisal »zadnje« pismo svoji ženi in ji poslal

Ufa

DVA TEŽKA BAVARSKA STRICA
Fritz Kampers in Leo Peukert v filmu
»Levo Izara desno Spreva«

Ufa

MARIKA RÖKK
v filmu, kjer nastopa z Willy Fritschem,
»Najbolj prebrisane so le ženske«

»zadnji« denar z energično zahtevo, naj se takoj vrne. Toda gospa Withers je bila še zmerom mnenja, da ne sme izgubiti upanja in da se mora še nadalje boriti za hčerkino kariero.

»Samo naj ji dajo priliko, videli bi! Uverjena sem, da jih bo Jane oduševila,« je odgovorila gospa svojemu možu.

Toda kmalu na to je prišlo pismo nekega advokata iz Atlante, po katerem je gospod Withers zahteval od svoje žene, naj se takoj vrne, ker je sicer ne bo več smatral za svojo ženo, a Jane bo sodno oddvojil od nje.

Gospa je bila pred težavno odločitvijo. Hotela je svoji hčerki zagotoviti bodočnost, ki jo je s svojim talentom gotovo zaslužila. Res, poteklo je že leto od njunega prihoda v Hollywood, vendar nista prišli niti čez prag kakega ateljeja. Torej vztrajati! Jane je bila zdaj že znana po svojih nastopih v sirotiščih, otroških zavetiščih in bolnicah. Časopisje je s pohvalo pisalo o nji.

Skoro je prejela ponudbo nekega studija, naj Jane prevzame neko manjšo vlogo v filmu, ki so ga pravkar snemali. V do-

kaz uspeha pošlje prepis pogodbe svojemu možu, toda preden se je začela kariera male Jane in preden je nestrpni Mr. Withers z meščani Atlante videl svojo hčerko na platnu, je bila scena z Jane izrezana iz filma kot nepotrebna... Spet Jane ni imela prilike, da bi se izkazala.

Pri Disneyu in Terryju

Jane je redno nastopala v oddajah hollywoodske radijske postaje, kjer je nadaljevala z imitacijami znanih filmskih igralcev. Ob neki priliki je oponašala Mae West in to je izredno ugajalo Walt Disneyju, slavnemu ustvarjalcu risanih filmov. Angažiral jo je za svoje Silly-simfonije, kjer je imitirala glasove živali. To je bil njen prvi hollywoodski uspeh. Kmalu nato so ji dali vlogo v neki filmski enodejanki, kjer je odlično imitirala znanega poslanca na agitacijskem potovanju. Film je dosegel velik uspeh in ogledal si ga je tudi predsednik Roosewelt. Pripovedovali so, da se resni državnik še nikoli ni tako smejal kot takrat, ko je gledal Jane v tej vlogi. Čez nekaj dni po premijeri je prejela Jane iz Washingtona njegovo lastno-ročno pismo s čestitkami.

Začetek je bil napravljen. Jane Withers jo postajala vse priljubljenejša. Prejemala

Tobis

ČUSTVO JE VSE!

Selta Foltin in Wolf Albach-Retty v novem Tobis-filmu »Falstaff na Dunaju«. Prijetno zgodbico iz biedermyerske dobe režira Heinisch

je pisma z vseh strani Amerike in posamezne filmske družbe so jele kazati vse večji in večji interes za to dekletce, ki je znalo spraviti v smeh tisoče ljudi. Paul Terry, izdelovalec risanih filmov, jo je znova zaposlil pri imitiranju glasov v svojih filmih — dokler ji 20th Century Fox ni poveril prve večje filmske vloge...

Končno — uspeh!

V letu 1934., po dveletnem naporu in številnih poskusih, da bi prišla k filmu, so dali Jane prvo večjo vlogo v nekem filmu s Shirley Temple. Že po prvih dneh snemanja ji je D. F. Zanuck, šef Foxove produkcije, ponudil dolgoročen angažman in dal pripraviti scenarije za malo, novoodkrto umetnico. Zanuck je odločil, da bo Jane odslej glavna igralka v svojih filmih.

Danes je Jane med najpopularnejšimi igralkami v Hollywoodu. Prejema do 3000 pisem dnevno. Med temi so tudi pisma iz najoddaljenejših krajev sveta. Jane je tudi odlična športnica; največja njena želja je, da bi imela lastno letalo, kar pa ji producenti prepovedujejo, ker so v strahu za njeno življenje. Seveda je tudi muzikalna; igra nekoliko godal, klavir, havajsko ukulelo, banjo in nekoliko saksofon, z največjim užitkom pa razbija po — bobnu. Zbirka lutk, ki jih je prejela od svojih oboževalcev, šteje okrog 800 kosov; med njimi so nekatere prave umetnine. Ena sama, ki jo je prejela v dar

Bavaria

MASKA

kdo tiči za njo, to poskuša rešiti Richard Häussler v filmu »V senci gore«

od nekega japonskega princa, je vredna 1000 dolarjev (55.000 din!). V zbirki so tudi lutke iz naših krajev, pa iz Bolgarije, Romunije, Rusije in od vsepovsod, kjerkoli so predvajali njene filme.

Jane se zdaj ne igra več s punčkami, kajti postala je mlada gospodična. Se več! V Hollywoodu pripovedujejo, da se je zaljubila, samo to ne vedo, v koga; morda ljubi sramežljivega Richarda Bonda, ki igra z njo v filmu »Zvestega tovariša«, ali veselega Joe Browna jun., s katerim nastopa v filmu »Vragoljanka«. Tudi ni znano, če nista ti dve ljubezni le pretkan reklamni trik.

V Hollywoodu pravijo Jane »Mali dinamit«, ker prinaša v vsako družbo veselost in razpoloženje. Jane Withers je poleg Shirley Temple danes najpopularnejša deklica na svetu!

»V SENCI GORE«

Visokogorski film Bavarie

Vsebina

Dva mlada in utrjena moža, goreča v želji po gorah in pustolovčinah v skalah — Alexander Trautendorf in Bruno Pirk sta hotela preplezati slovito, še ne zmagano steno Teufelswand Geisterkopfa. V vasi Heiligengeist ju svare možje reševalnega moštva »Bergwacht«, naj se ne lotevata težavnega in brezupnega podvzetja. Vendar se ne zmenita za svarilo. Njuni imeni sta znani, oba sta izvežbana hribolazca in sta preplezala že mnogo, pred njima še neizvršeni tur. Tudi zdaj sta se z vso skrbjo pripravila na vse in sta gotova, da jima pristop po steni uspe.

Mnogi ljudje iz Heiligengeista, predvsem možje iz »Bergwacht« spremljajo njuno tvegano pot. Počasi a vztrajno se

Bavaria

LEO SLEZAK — PRETRESEN

»Gospodar v hiši«, Sixtus Bader (Hans Moser) menda sporoča komornemu pevcu Schellenbergu (Leo Slezak) kaj neprijetne novice

plezalca vzpenjata. Po neizrečenih naporih sta dosegla zadnjo, skoro navpično steno, ki vodi na vrh; kar zagrmi nad njima kamnitni plaz. Na vrvi viseči in od stene nagnjeni Pirk je zadet v roko in v čelo. Z veliko težavo in nevarnostjo se posreči Trauttensdorfu spraviti tovariša na varnejše mesto in ga za silo obvezati. Kljub vsem naporom pa se ne more vrniti iz stene z na vrvi navezanim, težko ranjenim tovarišem. Klicati mora na pomoč.

V Heiligengeistu zakliče plat zvona može iz »Bergwacht«. Ljudje v gorah so v nevarnosti — tu je treba pomagati! Reševalci, ki se zgrinjajo okrog svojega vodje učitelja Aichwalderja, so si svesti nevarnosti, ki jih čakajo. Tudi žene to vedo in njihova srca drhte v skrbi za odhajajoče.

Ob težavnem in nevarnem reševanju se ubije eden reševalcev. Čeprav je njegova smrt silno odjeknila med vsemi, se ne dajo ustaviti na poti svoje dolžnosti.

Z obema rešenima in z mrtvim tovarišem, se vrne odprava v dolino. Alexander Trauttenstein hoče ženi ponesrečenega reševalca ponuditi denar, toda ona odkloni. Četudi je gorje radi njegove smrti še tako veliko, vendar ve, da reševanje v gorah zmerom zahteva pomoči in pa žrtev.

Andreas Aichwalder, vodja reševalcev, ljubi Margaret, svakinjo ponesrečenega. Toda Margaret je še vsa pod vtisom nesreče in se ne more več odločiti za zakon

Bavaria

OBRAZA, KAKOR JIH USTVARJAJO GORE

Attila Hörbiger in Willy Schulters v filmu »V sencu gore«

z možem, ki je kot reševalec v gorah ne prestando v življenjski nevarnosti. Radi tega zahteva od njega odločitev med njo in »Bergwacht«. Aichwalder tega ne zmore in šele potem, ko se Margaret na svetlahkomiselnega izdelovalca svetniških podob, odloči zapustiti vas in oditi v mesto, se uda.

Aichwalderjevi tovariši njegovega koraka ne morejo razumeti. Jamejo se ga ogibati in tudi na njegovi poroki ni videti nikogar. Ko jih ta potem vpraša za vzrok njihovega obnašanja, ne dobi nobenega odgovora. Toda ve, da ga imajo za strahopetca. Nič več si ne ve pomagati in začne popivati. Ko mu nekoč izdelovalec svetniških podob omeni, naj — če ima pogum — prepleza Teufelswand, se odloči, zmagati steno sam.

Ko se samotni mož vzpenja nad prepadi, spozna Margaret, da mu je s svojo zahtevo napravila krivico in ve, da ga ne sme več odvracati od njegove dolžnosti. V svoji veliki skrbi za njegovo življenje, najde pot k njegovim tovarišem in jih naprosi, naj mu pomagajo. Možje se odpravijo v goro, toda med tem je Aichwalder že dosegel vrh in se vrnil. Tovariši mu stopijo naproti in ga vzamejo v svojo sredo. Zdaj vedo, da je spet njihov in da bo tudi njegova žena razumna ž njim.

Delo so napisali za film Rudo Ritter, J. F. Perkönig, A. J. Lippl, ki je tudi režiser. V glavnih vlogah so: Attila Hörbiger, Viktorija v. Ballasko, Hansi Knoteck, Winnie Markus, Elise Aulinger in še številni drugi prominentni predstavljalci.

Film je bil pravkar prvič predvajan v Münchnu in je vzbudil vseobče odobravanje in navdušeno kritiko.

Bavaria

NA POTI V GORE

Viktoria v. Ballasko in Richard Häussler v filmu v režiji A. J. Lippla »V sencu gore«

LANA TURNER

Metro Goldwyn Mayer

Na hollywoodskem filmskem nebu je zasijala nova zvezda, kateri — posnemamo po »Cine-Magazin« — obetajo strokovnjaki najboljšo bodočnost. To je mlada Lana Turner, ki sploh ni imela namere postati filmska zvezda. Vendar je nekaj desetih malih filmskih vlog pokazalo, da je v mladi rdečelasi lepotici skrit velik igralski talent. Koliko pomeni za dalekovidne hollywoodske ljudi ta nadarjenka, kaže najbolj to, da so ji po prvih poskusih začeli dajati glavne vloge v pretežno plesnih in glasbenih filmih.

Lana Turner je z velikim uspehom, ki je bil tudi odločilen za njeno nadaljno filmsko kariero, kreirala glavno vlogo v filmu »Kraljica swinga«, kjer je nastopil tudi sloviti jazz Artie Shawa. V tem filmu je Lana Turner prepričala vso svetovno kinematografsko publiko o svojem čaru in svojih plesnih in igralskih sposobnostih.

TRAGIČNA SMRT TOMA MIXA

Po vesteh ameriškega časopisja se je znani cowbojski filmski zvezdnik Tom Mix v Coloradu z avtom smrtno ponesrečil

Tom Mix je bil znana osebnost na filmskem platnu. Njegovi filmi so leta in leta polnili kinogledališča po vsem svetu. Prav tako kot v Ameriki in Evropi, so ljudje na robovih obljudenega ozemlja Afrike, Azije in Avstralije strmeli nad drznostjo tega junaka predmestnih bioskopov.

Tom Mix je standardizirani ameriški filmski tip. Kakor je ameriški film ustvaril gangstrske in pustolovske filme, je s prvimi početki filma zaživela na platnu cowbojska romantika in označila dojemanje ameriškega ljudstva. Zgodovina civilizacije novega sveta je nepretrgan niz bojev naseljencev z Indijanci, tega preganjanega in brezobzirno uničevanega ljudstva, ki je branilo svojo zemljo. Ko so po stoletju neprestanih borb Američani okrog l. 1870, slavili malo laskavo zmago nad ostanki večmilijonskega naroda, je jasnejše in očitnejše vstala doba revolverskih junakov divjega zapada, ko so se naseljenci jeli med seboj iztrebljati v boju za Indijancem odvzeto zemljo. Texas, Arizona, Colorado in Kentucky so bili eno samo veliko grobišče, h kateremu je nemalo pripomogel tudi Colt s svojim izumom večstrelnega revolverja. Farmerji izza bojev z Indijanci niso odložili pasu z orožjem, vsak čas je bilo treba poseči po njem v obrambi pred roparji, ki so s prav velikopotezno drznostjo praznili pašnike z živino in jo odganjali na tržišča. Ljudje, tudi ženske, so oboroženi prihajali s svojih domov v naselja in vsak čas je nekaj strelav ustvarjalo kratke, a vroče bitke med ljudmi tega ali onega.

Pomanjkanje sleherne avtoritete in brezobzirno izkoriščanje slabejših, daje

Bavaria

ZAMAN ČAKA...

Viktoria v. Ballasko kot Veronika Zumbel v filmu »V senci gore«

obeležje temu času, iz katerega film še danes jemlje snov za wild-west drame. Takrat je nastal cowboy, kakor ga danes dokaj idealiziranega vidimo na platnu: osamljen v svojem boju proti roparskim tolpom, mojstrski strelec in jahač.

Evropa je tem filmom sprva odrekala vsako pomembnost. Toda ti filmi so kos ameriške zgodovine in prav tako utemeljeni kakor kak evropski film o napoleonskih vojskah. Neglede na umetniške osnove dejanja in včasih prav prisiljeno moralno poanto in neokusni happy-end, imajo cowbojski filmi popolno upravičenost obstoja, da, včasih so še neprimerno bolj upravičeni kakor kaka »umetniška« drama.

Filmi ameriškega zapada po romanih Zane Graya, J. O. Curwooda in drugih zdravje in moč ljubečih piscev, so bili vselej dogodek sezone. Vsi do posegali nazaj v nekdanji čas, kajti danes je Amerika že daleč od romantike in pištolarstva.

S smrtjo Toma Mixa, ki se je že pred časom skoro docela umaknil s filmskega pozorišča — niso toliko prizadeti cowbojski filmi sami, kakor milijoni gledalcev po svetu, ki so s tem svojim cowbojskim idolom živeli in ga oboževali.

ZAPELJIVOST KOSMETIKE

Liane Haid in Gisela Uhlen v filmu
»Nepopolna ljubezen«

Ufa

SLABA STRAN ALICE FAYE

Vsak človek ima svojo slabo stran, tudi Alice Faye! Njena je zbiranje gramofonskih plošč. Posедуje najizbranejšo in najlepšo zbirko gramofonskih plošč v Ameriki. Med 2000 komadi zbirke je najti plošče z vseh delov sveta, tudi iz naših krajev. Vendar pravi Alice, da ji je najljubša ona plošča, ki jo je sama finansirala. Posneli so jo v neki trgovini, ki se je s tem bavila, da bi mogla kakemu dirigentu ali lastniku orkestra dokazati, da ima lep glas. To je mala, že precej obrabljena plošča, katero dene na gramofon samo enkrat na leto, namreč na obletnico poroke s Tony Martinom, ki je sicer znan pevec v radiu.

POL MILIJONA ZA FILMSKI MANUSKRIP

Čez 70.000 \$ je plačal šef Foxove produkcije Darryl Zanuck Johnu Steinbecku za pravico filmanja njegovega velikega socijalnega romana »Plodovi mržnje« (The grapes of wrath).

ROBERT FULTON — GOSPODAR MORJA

Robert Fulton, izumitelj prvega parnika, se je že pred tem izumom bavil z drugimi izumi, ki so bili daljni predznak današnje vojne tehnike. Tako je med drugim sestavil nekaj podvodni top, ki ga je v času Napoleona ponudil Angležem, da bi z njim uničili francosko ladjevje. Vendar je pozneje ponudil tudi Francozom načrt nekakšne podmornice, ki bi mogla potopiti sovražno angleško brodogradnjo. Toda Napoleon ni veroval Fultonovim besedam in je odklonil tudi izum ladje »brez vesel in jader, gnane s paro«. Ironija usode je hotela, da je Napoleon na svojem potu v izgnanstvo na Sv. Heleno, videl Fultonove poskuse z njegovim parnikom.

Stari mornarji so prvi ocenili vrednost Fultonovega izuma in so izumitelja nazvali »Gospodar morja«. Foxova družba je zdaj končala snemanje velikega filma, ki naj bi pokazal življenje tega izumitelja. V glavni vlogi filma je Richard Greene, sodelujejo Alice Faye, Brenda Joyce in Fred Mc Murray.

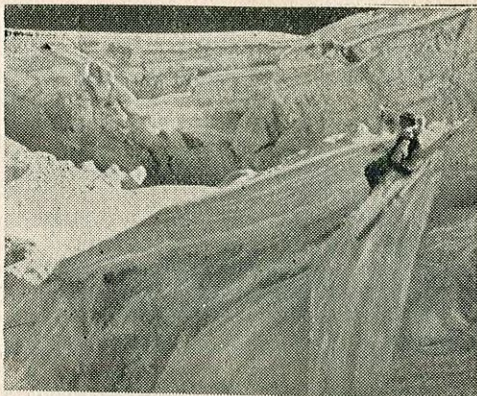
Smučarski mojstri na delu

Tirolsko mesto Innsbruck ni samo mesto hribolazcev, temveč tudi mesto smučarjev. Kraj šteje 80.000 prebivalcev in med njimi je okrog 1000 smučarjev prvega razreda! Kakšno zimsko nedeljo se zgrinja po okoliških pobočjih tudi po 5000 smučarjev! Med najboljšimi smučarji so imena mednarod. glasu: Guzzi Lantschner, Hellmuth Lantschner, svetovni mojster iz Zakopan v l. 1938/39, Otto Lantschner, Hadi Pfeiffer, roj. Lantschner, katere mož Friedl Pfeiffer je prav tako znan vozač in trener. Torej je družina Lantschner po kakovosti in številu najmočnejša rodbinska skupina svetovnega razreda, kar jih poznamo.

Pravi Innsbruckčan smuča od jeseni do junija. Idealna pokrajina za ture je kočča »Franz Senn«, masiv Olpererja (pristop iz Hintertuxa) ter »hišna smučišča« Innsbruckčanov Pfriemes-Kopf in Birgitz-Kopf, potem Hafelekar in Patscherkofel, ki sta oba dostopna z gorskimi železnicami.

Guzzi Lantschner tudi na platnu ni neznan. Dr. Arnold Fanck, pionir velikega naravnega filma, ga je pred kakimi desetimi leti zaposlil v smučarskem vefilmu »Bela opojnost« in pozneje v zabavnem filmu iste kategorije »Pustolovščina v Engadinu«. Gotovo se spominjate obeh smučarskih akrobatov Guzzi Lantschnerja in Walterja Rimla. Guzzi je bil izmed obeh hamburških fantov, v tisti uniformi s širokokrajnima klobukoma, ko sta tako občudovanja vredno, kakor drzno, izvajala najtežavnejše tehniške kaprijole na smučeh in sta poleg dobrega humorja kazala tudi primerno igralsko nadarjenost. Oba sta bila dolgo časa nerazdružna.

Guzzija so zamikali filmi. Igral je še v delu »Tekmeči zraka«, potem sta nastopila z Rimlom v lastnem filmu »Severni tečaj«, ki je znan po neštetihih dobrih in zabavnih domislicah. Walter Riml je kasneje postal operater in je z dr. Fanckom snemal na Japonskem za film »Hčerka samuraja« in doma za nekatere druge filme. Tudi Lantschner je vrtel in bil zaposlen pri rezanju filma »Polarni sij« z Leni Riefenstahl in je odslej stalen sodelavec njenega filmskega štaba. Tako je odločilno sodeloval pri snemanju znanega olimpijskega vefilma. Končno pa mu je uspelo, da se je osamosvojil v režiji. Pomladi je družba Bavaria-Filmkunst izdelala njegov kulturni film »Divje vode« in zdaj je na vrsti »Velikonočna smučka tura v Tirolah«, prav tako sneman zunaj v prirodi, tehnično dovršen in očitje dovršeno nazornost ter smisel za lepoto gorske prirode v okvirju pokazanega smučkega

Bavaria

Neoprezen korak in že je zmanjkalo tal pod nogami, tik nad ledeno steno

Bavaria

Pazljivi tovariš je držal vrv napeto in preprečil nevaren padeč

Bavaria

Že se pokaže Trudina glava — sicer nekoliko zmršena — na robu ledene stene

Bavaria

Znova je treba pritrditi vrv na telo in spet previdno naprej

športa. Guzzi vselej občuti pomlad, ko se jamejo v dolini tajati luže in se začne sonce dvigati v obzorje. Takrat mora v gore; okrog Velike noči je najlepši čas za smučarja v gorah. To ga je tudi navdahnilo za ta novi film, ki se začneja pri koči Taschash in nadaljuje med gorskimi orjaki, ob robovih razdrapanih ledenikov. Snetki so bili delani v območju Wildspitze v Oetzthalu, v Gerlostalu pri Innsbrucku in v Zillergrundu.

V izdelanem filmu se zdi vse trdno povezano. Guzzi Lantschner je v tem mojster. Drugi operater je bil znani tekač Otto Lantschner, ki je med vožnjo v najhitrejšem tempu snemal s kamero pred očesom in tako ustvaril posnetke, ki se jim, ne brez vzroka — čudijo tudi filmski strokovnjaki. Včasih je moral pritrditi kamero na smučī ali jo držati v roki, ne da bi gledal v iskalec, a vendar so vsi snetki izredno uspeli.

Šest ljudi »bele stroke« je ustvarilo film, ob katerem bodo srca smučarjev po vsem svetu našla mnogo neskajljenega veselja.

Nogavice in knjige

Elise Aulinger, karakterna igralka v mnogih filmih podjetja Bavaria, je nekoč pletla, ko jo je ob delu presenetila dobra znanka. Gostja ni mogla skriti svojega začudenja in je vprašala umetnico, kako da ne more boljše porabiti svojega prostega časa. Napisala naj bi knjigo o svojih doživljajih pri gledališču in pri filmu.

Elisa Aulinger, prav dobre volje, jo zavrne:

»Še nikoli nisem slišala, da bi bilo preveč nogavic na svetu; dostikrat pa se je govorilo o preštevilnih knjigah.«

SHERLOCK HOLMES

v filmih »Baskevilski pes« in »Tatvina v carski zakladnici«, Mojstrski zasledovalec zločincev razkriva strašno zagonetko in rešuje carske dragulje

Ameriški film je bil edini sposoben ustvariti na filmskem traku slavna dela angleškega pisatelja Conana Doylea, ki so po svoji osrednji osebnosti — mojstrskemu zasledovalcu zločincev, Sherlocku Holmesu, znana po vsem svetu.

20th Century Fox-film je dal v promet dva filma po romanih Conana Doylea. To sta »Baskervilski pes« in »Tatvina v carski zakladnici«. Sherlocka Holmesa igra v obeh delih Basil Rathbone, Dr. Watsona Nigel Bruce.

»BASKERVILSKI PES« je sneman po romanu, ki se večinoma odigrava v močvirni pokrajini Dartmoora na Angleškem, kjer je dvorec plemiške rodbine Baskervil, na kateri po ljudski veri leži prokletstvo, da noben član te rodbine ne umre naravne smrti.

»TATVINA V CARSKI ZAKLADNICI« je zasnovana širše. Prof. Moriarty, genialni zločinec, je pred londonskim sodiščem onoročen, ker mu je uspelo dokazati alibi. Trenutek po razglasitvi razsodbe se pojavi Sherlock Holmes in trdi, da ima dokaze za krivdo Moriathya. Vendar prepozno. Prof. Moriathy še zagotovi Holmesu, da bo napravil največje zločinstvo stoletja. — Poveljnik londonskega Towera, kjer so shranjene kronске dragocenosti, je prejel anonimno obvestilo, da bo ukraden dragulj »Zvezda Delhijac, ko prispe iz Indije. To javi Sherlocku Holmesu, pri

20th Century Fox

BASIL RATHBONE

kot Sherlock Holmes v filmih po romanih Conana Doylea

katerem se prav tisti čas oglasi Ann Brandon in pove, da je prejel njen brat pismo iste vsebine, kakor njen oče, preden je bil ubit. Njenemu zaročencu uspe, da jo pomiri; vendar so naslednji dan našli brata mrtvega. S temi umori je hotel prof. Moriarty odvrniti Holmesovo pozornost, vendar mu to ni uspelo. Ko se preoblečen v policista prikrade v Tower, mu je Holmes že na sledi in po divjem zasledovanju ga vrže detektiv z vrha Towera v globino.

DOGA Z IMENOM VOM

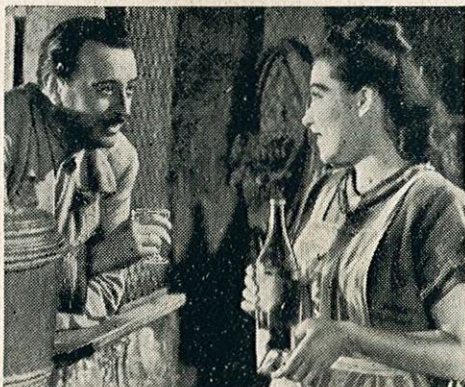
o kateri se more reči, da igra glavno vlogo v filmu »Baskervilski pes«, je bila izbrana izmed 138 kandidatov, med katerimi so bili ovčarji, bernardinci in še mnoge druge pasme.

Ob neki vznemirljivi sceni s psom, v filmu »Baskervilski pes«, je bil Richard Greene resno ranjen od njegovih ostrih zob. Ta prizor, ki v filmu preide platno v nekaj minutah, je bil sneman polne tri dni. Richard Greene je odklonil, da bi ga v tem prizoru zamenjal dvojnik, čeprav je bil docela izčrpan od napora.

Močvirje, ki so ga napravili v ateljeju, je stalo gore denarja; še več so porabili za umetno meglo, ki visi nad močvirjem, kjer so že mnogi šli po zlu. Isti tehnični strokovnjaki, ki so v filmu »Chicago v plamenih« ustvarili velikanski požar, ali nepozaben vihar v filmu »Suez«, so bili poklicani za to težko nalogo. Efekt je bil dosežen z električnim gretjem in naglim ohlajenjem neke posebne vrste razpršnega olja.

Bavaria

»NA TVOJE ZDRAVJE, ANA!«

Brigitte Horney in Ivan Petrović v filmu »Sovražniki«

LJUBKA SHIRLEY TEMPLE

20th Century Fox

v filmu »Dady«, izdelanem v tehnikolorju. Ta film je drama o mali sirotici, ki je izgubila svojega očeta v vojni, njeno trpljenje in radost, ko ga spet najde. Mala filmska zvezdnica, katere umetniška sposobnost je vprav neizčrpna, je v tem filmu pokazala nov višek svoje moči! Delo bo tudi pri nas skoro na sporedu.

Povorka smeha in veselja . . .

Pandi, Mandi, Gandi — pisani junaki
Foxovih Terry-Toone filmov

Ko je pred nekaj leti Walt Disney očaral svet s svojo Miki-miško, se je zdelo, da ne bo nihče mogel s takimi ali podobnimi filmi zatemniti slave mojstrskega ustvarjalca »Snegulčice«.

Zdaj nam pošilja Amerika nov tovor šal, smeha, dobre volje in vedrega razpoloženja. Tu so zbrane številne, nenavadno uspele in duhovite postave, ki s svojimi značaji tako uspejo označujejo ljudi, posameznike kot cela ljudstva.

Zanimiva je ugotovitev, dobljena po anketi ameriške revije Motion Picture Herald, kjer je prišlo do presenetljivega zaključka, da filmi Terry-Toone privabljajo relativno dosti večji odstotek starejših, kakor pa mladine. Primerilo se je, da so kini s celotnimi programi takih filmov, bili popolnoma zasedeni od odraslih, dočim otroci niso mogli priti niti do blagajne. Iz tega izhaja, kar je ugotovilo tudi drugo časopisje, da je danes ljudem potrebna taka vrsta zabave, kjer prevladuje neprisiljen humor in veder smeh.

Ko govorimo o Terry-Toone filmih, ne moremo pozabiti na njihovega idejnega ustvarjalca — Paula Terryja. Dočim večina ljudi smatra Walt Disneyja za najvidnejšega predstavnika in producenta risanih filmov, dajejo poučenejši vse priznanje tudi drugim tvorcem sodobnih risanih filmov in to sta Max Fleischer in Paul Terry. Gotovo zasluži Paul Terry posebno pozornost, ker mu je le s kakovostjo svojih filmov uspelo doseči najširšo priljubljenost in s tem možnost širiti tudi važno moralno misijo med mladino. Prav tako je s svojimi številnimi tehničnimi izumi mnogo doprinesel k izpopolnjevanju tehnike risane filma.

Paul Terry je pred dvema letoma sklenil pogodbo s Foxovo družbo, po kateri je prevzel vodstvo izdelovanja risanih filmov v tem najmočnejšem ameriškem filmskem podjetju. Družba mu je dala na razpolago neomejena materialna in tehnična sredstva, ki so v veliki meri pripomogla k izpopolnjevanju in poenostavljenju tehnike, izdelave in snemanja ri-

sanih filmov. Uspeh je bil radi tega ta, da se je moglo zdaj posvetiti mnogo več pažnje umetniški strani takih filmov, kakor tudi intenzivnosti vsebine in učinka. Vendar je danes za izdelavo kratkega Terry-Toone filma, ki se odmotava 5 do 7 minut, še zmerom potrebno šest do deset tisoč risb! Delo na takem traku traja do 15 dni, toda na umetniški in tehnični izdelavi sodeluje tudi po 500 ljudi, najboljših moči, izbranih iz vrst najduhovitejših risarjev in karikaturistov vse Amerike. Za Terry-Toone filme v tehnikolorju se povečajo stroški za 75 do 100%, izdelava pa traja dvakrat dalj kot pri črno-belih filmih iste vrste.

Kakor v pravem filmu, so tudi pri Terry-Toone večji in manjši zvezdniki. Razlika je v tem, da nekateri nastopajo v večini filmov, torej v seriji, ostali pa se pojavljajo redkeje. Toda priljubljenost enih in drugih je precej na enaki stopnji. Najpriljubljenejši »zvezdnik« je vsekakor črni racman Pandi, katerega dobrodušnost in poštenje se izraža v vseh njegovih nedolžnih in duhovitih pustolovščinah. Nič manj ni priljubljen brbljavi gosak Gandi, ki se pa v potrebi pokaže pravega junaka. Pes Campeck tudi takrat, kadar je »v službi«, ne more zatajiti svojega dobrega srca. Maček Mandi in ponosni ter domišljivi kikirikajoči petelin se pojavljata v vlogah, ki ne kažejo njunega značaja v lepi luči, vendar končno tudi ne izgubita simpatij občinstva.

Ni mogoče naštetih vseh igralcev, ki se pojavljajo v Terry-Toone trkah. Njihovo število se menjava in zavisi v bogastvu domišljije in duha Paula Terryja, ki se zdi prav neizčrpen. Vedno znova se pojavljajo na platnu novi človeški in živalski liki. Vsak Terry-Toone film prinaša nekaj novega, novi so igralci in novi duhoviti zamiselki.

Risani film je bil izumljen v Franciji. Razvijal se je v nekdanji carski Rusiji, vendar je bilo treba Amerike, da je dosegel dovršenost in današnjo priljubljenost ter silen uspeh.

14. nadaljevanje.

»Zato, ker sem resnično zaljubljen v vas!« je vzkliknil z vso resnobo.

»Mr. Dodd!« se je zasmejala Polly. »Vi ste komičen patron!«

»Že mogoče!« je odgovoril Dodd resno. »Toda upam, da se polagoma že uverite, da je moja ljubezen resna, moška, globoka... Mr. Bell je za vas na vsak način izgubljen, in končno vam ne preostane nič drugega, kakor da se — ločita.«

»Nikoli!« je vzkripela.

»Prepričate se sami!« je vztrajal Dodd. »Jaz dotlej mirno počakam.«

»Nikdar vas ne bom ljubila!« je še zaklala in jokaje omahnila na stol.

»Tega sedajle še ne morete vedeti,« je dejal Dodd mehko. »Časi se izpreminjajo, in mi se izpreminjamo ž njimi. Za sedaj vas prosim le to: sprejmite moj predlog in me spremljajte na Angleško! Kaj bo potem, se že izkaže sčasoma. Gotovo je le eno: dokažem vam, da sem gentleman. Če je Jack Bell paralitik, pride v sanatorij ali v blaznico; če pa ni blazen, pride v ječo. V obeh slučajih se boste morali od njega ločiti. In potem, mrs. Bell, pridem jaz... vi pa me tedaj ne zavrnete.«

»Ne, ne, to vse je nemogoče!« je zdihovala Polly zbegana. »Jack ni niti zločinec, niti blaznik... samo trenutno je bolan, a jaz ga ozdravim... ljubezen zmore vse... vse!«

V tem hipu so prinesli Doddu brezžično brzojavko, da Jacka na »Pensylvaniji« ni več ter ga ni najti nikjer.

»Niti dve uri ga niso iskali,« se je togotil Dodd. »Ampak na krovu je vendarle!«

Naslednjega jutra sta se Dodd in Polly že vozila na »Mauretaniji« proti Liverpoolu. Prve dni sta imeli ladji brezžično zvezo med seboj in Dodd je naprosil kapitana Siemsa znova, naj iščejo tatu, ker je prav gotovo še vedno na »Pensylvaniji«. Toda odgovora ni bilo več. Kapitanu je bilo Doddovega nadlegovanja že preveč.

Franku Murrelu je bilo v kajuti prve tri dni prav všeč. Steward mu je prinašal skrivaj dovolj jedi in pijače, a tudi Jack Bell je skrbel, da se je komedijantu godilo izvrstno v vsakem oziru. Prinašal mu je tudi sam smotk in cigaret ter različnih likerjev in žganja. Toda nenadoma se je lotila Murrela tako huda morska bolezen, da je bilo nemogoče ostati pri njem ter se je moral Jack zato s pomočjo stewardovo ponoči preseliti v sosednjo kabino, ki je bila prazna.

Sele šestega dne se je obrnilo komedijantu na bolje, toda le telesno. Duševno je ostal Murrel potr. Ves dan je sedel in tiščal svojo glavo med pestmi. Neprestano prebivanje v kabini mu je postajalo pač vedno neznosnejše. Jacku mu je torej svetoval, naj hodi ponoči na izprehod, toda komedijant je bil prebojazljiv. Rajši je tičal nadalje v kabini, kakor da bi ga zasačili, da je pomagal milijonskemu tatu ter ga zato še zaprl. Potem ni izgubil svoj angažma in po vrhu še z Jackom dogovorjeno nagrado.

Odklanjal je torej Jackov nasvet, naj bi se vsak večer dobro prezračil na krovu; Jack pa mu tudi ni prigovarjal preveč, saj je moralo biti vožnje itak kmalu konec. »Pensylvanija« se je že bližala angleškim vodam.

Jack Bell pa je živel na krovu popolnoma svobodno. Ker je marsikaj doživel, je znal družbo izvrstno zabavati s svojim pripovedovanjem. Poznal je toliko različnih svetov, ljudstev, šeg in navad, da ga je vse rado poslušalo. Vsi pa so ga seveda smatrali za Franka Murrela, komedijanta, ki je že bil križem božjega sveta. Vrh tega je znal Jack izborna posnemati ter je igral komedijantovo ulogo tako izborno, da ni mogel nihče dvomiti. Veseljaka in neutrudnega zabavnika so imeli torej na krovu vsi radi, nekaterim naivnim goskam pa se je zdel Jack naravnost »nebeško srčan človek«.

Zadnji večer pred prihodom v pristan je priredil kapitan za slovo pojedino. V veliki obednici je bila zbrana gospoda. Jack Bell je govoril v imenu vseh sijajno napitnico na vrlega kapitana Siemsa; govoril je gladko v angleškem, francoskem, nemškem in hrvaškem jeziku, da ga je vse občudovalo.

»Mr. Murrell!« je kričal kapitan, ki je navdušeno pil. »Vi ste famozen človek! Odkod pa znate tako dobro nemški?«

»He, moja mati je bila Hamburžanka!« je odgovoril Jack.

In očaral je vsakogar, ker zatrjeval je smelo vsakomur, da je njegov rojak, pa bodisi Francoz, Anglež, Američan ali Španec.

Družba je bila prav židane volje, ko je počila — bomba.

Ta bomba pa je bil Frank Murrell, ki ga je minila potpežljivost ter so mu popustili živci. Izgubil je vsakršno razsodnost. Iz kabine je moral, sicer bi bil zblaznel. Skozi okence bi se bil strmoglavil v morje, če bi bile duri zaklenjene. Ker pa so bile odprte, je pridrl iz kabine besen in obupan naravnost v obednico. Mogoče je tudi, da ga je deloma zavedel njegov večno lačni in žejni želodec, ki je slutil sladkosti, ki so jih bili deležni vsi drugi, le on ne v svojem prostovoljnem zaporu. Tako je prikolovratil v zbrano družbo, ki je kar okamenela, ko je zagledala nenadoma — dva Murrela drug tik drugega.

»Slepar!« je siknil Murrell ter dvignil svojo pest.

Gospoda je skočila s stolov, pobleдела in zadrževala sapo.

Jack je stopil korak nazaj, se ozrl po najvišjem stewardu ter dejal z ledeno mirnostjo: »Primate tega moža! On je Jack Bell, tat milijonov iz Chicaga!«

»Lopov!« je zatulil komedijant. »Ti sam si tat!«

»Taka je torej vaša hvaležnost?!« se je čudil Jack z izrazom najgloblje užaljenosti. »Dolgo sem vas skrival, mister Bell. Toda tudi tatovi morajo imeti čast in ponos. Dovolj je komedije: primite ga! — On je Jack Bell!«

Tedaj je pristopil tudi kapitan ter si ogledoval oba tekmeča. Bila sta si čudovito podobna, dasi sta bila vendarle različna. Majal je z glavo: kateri je pravi? kateri je slepar? kateri poštenjak?

»Lukaj so moji papirji!« je zavpil pravi Murrell, tresoč se od togote in ogorčenosti, ter je potegnil iz žepa nekaj listov.

»Ha!« je vzkriknil Jack še glasneje in iztrgal v istem hipu Murrelu papirje, »tudi moje dokumente si mi torej ukradel! Tu se že vse neha!«

»Moje pogodbe!« je divjal Murrell in silil v Jacka.

»Lažeš! Pogodbe so moje — ti tat vseh tatov!« je izjavil Jack in stopil za kapitanov hrbet.

»Pojdita oba z menoj!« je dejal kapitan. »Kar hitro doženemo resnico. Dajte tiste papirje semkaj!«

»Gospod kapitan, kaj morete še dvomiti o moji identiteti?« se je čudil Jack, ko so stopili v kapitanovo kajuto.

»Kajpak še!« ga je potolažil kapitan. »Nič ne dvomim. Ampak tegale lopova moram razkrinkati.« In pokazal je na Franka Murrela.

»Gospod, jaz sem — umetnik!« je vzkipeł komedijant ter se vzpel kakor razžaljen grški bog v vsej svoji dolžini. »Umetnik, gospod kapitan!«

»Da, vem — umetnik v tatvini!« ga je zavrnil kapitan ostro ter se nasmehnil. Obenem je pogledal v papirje in začel izpraševati Murrela o tem in onem, kar je bilo v listinah zapisano.

In Murrell je odgovoril na vsako vprašanje gladko in točno.

»Kaj pravite k temu?« se je čudil kapitan.

»Lopov se je v svoji premetenosti mojih dokumentov ne le polastil, nego se jih je naučil tudi na izust!« je odgovoril Jack.

»Neverjetna pretkanost!« je pritrđil kapitan.

»Torej mi res še vedno ne verjamate, da sem Frank Murrell, žongler in čarodejnik, — tale gospod pa Jack Bell, milijonski tat?« je vprašal Murrell ves bled in trepetajoč od besne ogorčenosti.

»Nikakor ne,« je odvrnil kapitan, »ker tegale gospoda poznam dobro že vso pot od Newyorka — vas pa sem zagledal šele pravkar na prav sumljiv način!«

»Kaj pa tole?« je vprašal Murrell, se hipoma okrenil, zgrabil na kapitanovi mizi ležeč težak pepelnjak iz litega stekla, škatljico vžigalic in smotko ter začel ž njimi žonglirati. Potem je začel metati v zrak še ravnilo, bronast obtežilnik in prazno steklenico kisle vode. In vse te stvari so plesale po zraku gor in dol v čudovitem kolobarju, ne da bi padla katerakoli na tla.

»Gromska strela!« je vzkliknil kapitan.

»Zdaj me pa imajo!« je pomislil Jack, toda držal se je, kakor da mu Murrelovo početje prav nič ni mar.

»Ali znate vi to tudi tako dobro?« je vprašal kapitan Jacka, ko je prenehal Murrell žonglirati ter si brisal svoje potno čelo.

»Seveda znam, samo še bolje. Ampak jaz žongliram le po varijetjih za vstopnino, ne pa na ladji pred lopov!«

Kapitan se je osupel umaknil dva koraka nazaj, kakor bi dobil pravkar hud udarec po svojem okroglem trebuščku. Murrel se je le še zaničljivo zarežal, rekel pa ni nobene besede.

»To je zelo sumljiv odgovor!« je dejal zato kapitan, pograbil papirje, pogledal vanje in vprašal Jacka: »Povejte mi, kje je bila rojena vaša mati?«

Jack si je zapomnil Murrelov prejšnji odgovor, zato je ponovil, da je bila njegova mati rojena v Denverju v Koloradu.

»Meni ste vendar rekli, da je Hamburžanka!« se je razjezil kapitan. »Zdaj trdite, da je vaša mati rojena prav ondi, kjer tegale gospoda. Meni se zdi, da je komedije dovolj. Ali se udaste?«

Jack je molče prikimal.

Kapitan je pritisnil na električen gumb.

»Ukradene milijone je naložil v Angleški banki!« je še zaklical Murrel.

»Ali pa tudi ne!« je odgovoril kapitan in pokazal Jacka prvemu čolnarju, ki je vstopil s stražo. Evo ga, to je Jack Bell, tat milijonov iz Chicaga!«

»Ali res?! Kje vraga je pa tičal?« se je čudil Michel Mohr z najodkritosrčnejšim obrazom.

»Svobodno je živel med nami. A zdaj ga odvedite v zapor in postavite stražo, da ne uide!« je ukazal kapitan.

»Marš!« je revsknil Mohr na svojega najboljšega prijatelja ter ga zgrabil za vrat. No, zgrabil je za ovrtnik suknje ter jo potegnil navzdol, da bi bilo videti njegovo ravnanje še odurnejše.

»Ne, — moj smoking!« je zajavkal Frank Murrel, kajti Jack je bil za pojedino oblekel resnično Murrelovo najbolj praznično obleko.

Jacka so odvedli v Murrelovo kabino, kjer se je moral vpričo Mohra, straže in Murrela preobleči v svojo obleko, nato pa so ga odgnali v osamljeno kabino za kaznjence.

»Marš noter, ti prepleti milijonski tat, ti!« je tulil Mohr ter brenil mogočno s svojimi okovanimi čevlji za Jackom tako spretno, da je zadel le zrak. Nato je kabino zaklenil ter postavil pred njo stražo s puško. »Da ti ne uide ta lopov! Pazi! Prebrisan je kot sam satan! Dovolj dela in skrbi nam je povzročil, ta duša sapramenska!«

(Dalje)

Ufa

»KRALJIČINO SRCE«

Maria Stuart (Zarah Leander) sprejema poklonitve plemstva na svojem dvoru. Prizor iz novega Ufinega filma

Odgovori na vprašanja

T. L., F. Adela Sandrock je že pred leti umrla. Nemški film še danes nima zanjo primernega nadomestila, blizu ji je Elise Aulinger, ki jo bomo videli v Bavaria-filmu »Grešna vas«.

R. K., L. O Lilian Harvey ni nobenega glasu. Nastopila je v nekaterih ameriških filmih, potem pa nič več.

T. H., T. Vaši želji ne moremo ustreči, prečitajte članek v 4. številki. Doma še dolgo ne bomo filmali, inozemska konkurenca ima tudi v zadevi domače produkcije še zmerom odločilno besedo.

R. J., T. Filmska kritika je poglavje zase. Pri nas more pomeniti le migljaje za kine, kaj naj predvajajo in kaj ne. Producenti se pa za besedičenje naših časopisov nikdar ne bodo zmenili.

E. F., C. Za kulturne filme naša kinopodjetja nimajo pravega zanimanja. Večsih se jih upravičeno boje — radi njihove cene. Za celoten program so večinoma prekratki, za predvajanje poleg igralnega filma pa predolgi in predragi.

R. O., R. Shirley Temple se seveda tudi stara in je že precej odrasla svojim prvotnim vlogam. Zdaj je že cela mlada gospodična in čeprav si producenti na vse kriplje prizadevajo, da bi jo ohranili čimbolj otroško, ni več daleč čas, ko se bo morala umakniti s filmskega platna. Prav tako je bilo s slovitim otroškim zvezdnikom Jackie Cooganom (še v dobi nemega filma). No, nekaj milijonov zasluženih dolarjev, odtehta tisto malo slave, kar bi je še žela.

Z. K., L. Vera Korene je po rodu Rusinja; nastopala je v francoskem filmu. Kje se mudi zdaj, ni znano. Njen stalni partner Erich v. Stroheim je sprejel angažman za ameriški film.

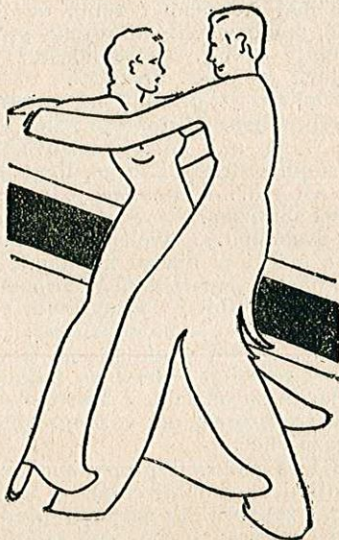
T. G., M. Barvni film je že dosegel znatno stopnjo izpopolnitve, vendar gledajo nekateri ljudje rajši črno-bele filme. Barve še zmerom niso docela naravne.

R. E., Š. V Jugoslaviji je še nekaj kinopodjetij, ki predvajajo neme filme, večinoma so na jugu države. Zgolj nemih filmov pa producenti ne izdelujejo več.

T. V., D. Jeanette Mac Donald in Nelson Eddy bomo videli še v dveh velikih glasbenih filmih. Zdi se, da bo Jeanette kmalu nadomestila novoodkrita pevska zvezdnica Ilona Massey, s katero bo Nelson Eddy poslej nastopal.

HOLLYWOOD SE SMEJE

Kotiček ameriškega humorja

— Mislim, da tvoj roman prav nič ne napreduje!

— Nič čudnega, saj si moram neprestano izmišljati izgovore za svojo ženo in tako so mi za roman pošli vsi pametni domisleki.

Padec v globino

»To pot upam, da ne bo nesreče,« se je oglasil Attila Hörbiger, ko je z režiserjem Lippлом in ostalimi soigralci potoval na zunanje snetke za film »V senci gore« v Mieders v Stubaitalu na Tirolskem.

»Nesreča? Kako vendar?« vpraša Ludwig Schmid-Wildy, ki igra v tem filmu Bavarie gorskega vodnika.

»Preteklo poletje sem bil na Matterhornu,« začne Hörbiger.

»In?« se zdaj oglasi Eduard Köck. Tedaj Hörbiger:

»Ne da bi mogel pomagati, sem videl, kako je padel moj vodnik v prepad.«

»Strašno!« se hkrati oglasi Viktorija v. Ballasko, Hansi Knotek in Franziska Kinz.

»Saj je tudi bilo,« nadaljuje Hörbiger. »Popolnoma nov je bil; malo prej sem dal zanj na Dunaju pet mark.«

Revija »Film« izhaja 1. in 15. dne v mesecu. Letna naročnina Din 40.—, polletna Din 20.— in se plačuje vnaprej. — Rokopisov uredništvo ne vrača; oglasi po ceniku. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Vegova ulica 6; čekovni račun št. 15.703; telefon št. 27-55. — Izdajatelj in odgovorni urednik Vladimir Kolman, Ljubljana, Vodmat-ska ulica 19. — Tiska tiskarna »Slovenija, d. z o. z.«, (predstavnik Albert Kolman).

NAGRADNA KRIŽANKA

	1	2	3	4		5	6	7	8	
9							10			11
12			13							14
15		16								17
		18	19		20	21		22		
23	24				24a			25		26
27						28			29	
		30			31			32		
33	34								35	36
37								39		40
41		42						43		44
		45								

Vodoravno: 1. glavna igralka v filmu »Želena sem imeti otrok«, 9. miza za bogoslužje, 10. človek ki vlada z nasiljem, 12. bodrilni klic, 13. ženska šivalni stroj, 14. soglasnik in samoglasnik, 15. vzklík v srbsčini, okrajšano »brate«, 17. iglasto drevo, 18. mesto v Bosni, 23. poljski sadež, 24a. kralj v italijansčini, 25. naslov židovskega pravnega učenja, 27. zvezda v angleščini, v prenešenem pomenu filmski igralec, 28. stara vprašalnica, 29. stanovanje srbohrv., 30. mesteca v Ameriki, sicer tudi sestavljenka iz oblike glagola dajati + izraz za kazensko poštno pristojbino, 33. turški naslov, 35. mi v italijansčini, 37. kratica za neznanu osebo, 38. moško nemško krstno ime, 40. dva soglasnika, 41. reka v Parizu, 43. mesto v Italiji, 45. ameriška filmska družba, ki je izdelala film »Želena sem imeti otrok«.

Navpično: 1. izgovor imena Blair, 2. in v latinščini, 3. sovjetska poročevalska agencija, 4. mesteca v Porenju, 5. glavno mesto Grčije, 6. kraj pri Domžalah, 7. oseba iz Ilijade (berač, Odisejev prijatelj), 8. plast masti pri prašiču, 9. zelo znan nemški filmski igralec (priimek in ime), 11. pokrajina v Franciji, 16. oseba poleg torera pri biko-borbi, 17. mesto v Ameriki, 19. reka v Švici (ime se začneja z dvema enakima samoglasnikoma), 20. Arabec, srbohrv., 21. jed, srbohrv., 22. notranji glas, 24. in v latinščini, 26. egipčansko božanstvo, 31. mesto v gornji Italiji, 32. okrajšano ime Čapkovne drame + dva soglasnika, 34. drug izraz za srd, 36. popis, 38. nemški izraz za naš »obč.« + soglasnik, 39. teža ovoja ali omota (brez zadnje črke), 42. glas domače živali, 44. po naše pisana nemška vprašalnica »kje«.

Kakor smo obljubili, razpisujemo za rešitev pričujoče križanke spet pet nagrad in sicer v obliki vstopnic za prvovrstne filme. Izžrebani nagrajenci nam bodo mogli v enem tednu sporočiti, kateri film si bodo hoteli ogledati, nakar jim bomo — v Ljubljani, Mariboru in Celju poslali vstopnico, reševalcem v drugih krajih pa bomo nakazali denar, da si jo bodo sami nabavili.

Na delo torej! Križanko boste zlahka rešili. Rešitve nam je treba poslati v enem tednu po izidu revije, hkrati s kuponom, ki je natisnjen na zadnji strani ovitka.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

Vodoravno: Bros, Fe, Kolomeja, lb, karbid, ma, jok, Sam, Arad, mo,

Reka, magister, sir, li, kal, Tom, lopa, kit, il, si, vv, ki, oče, lo, Ema, Olimpija, grlo, ii, Arad, len, Trst, sav, an, li, la, ae, karavana, Irak, Ra, alat.

Navpično: boljar, ok, sok, for, emb, ajd, la, ataman, las, cia, bor, mak, kamin, serak, dar, milo, Osip, rek, solo, Lika, ti, li, av, ti, Gelo, veja, čoln, emir, opis, Mars, oglasi, Advent, Ren, aaa, tir, tla, lak, Ana, ka, ar, va, al.

Po splošnem mnenju je bila zadnja križanka prav lahka, vendar je niso vsi reševalci pravilno rešili. Posebne preglednice jim je prizadejalo geslo 18. navpično »ledeni stolp na ledeniku«, namreč (fon.) »serak«. Res je to malo tuja beseda, vendar so sosednje zveze omogočile njeno najdbno, če so se reševalci le malo potrudili.

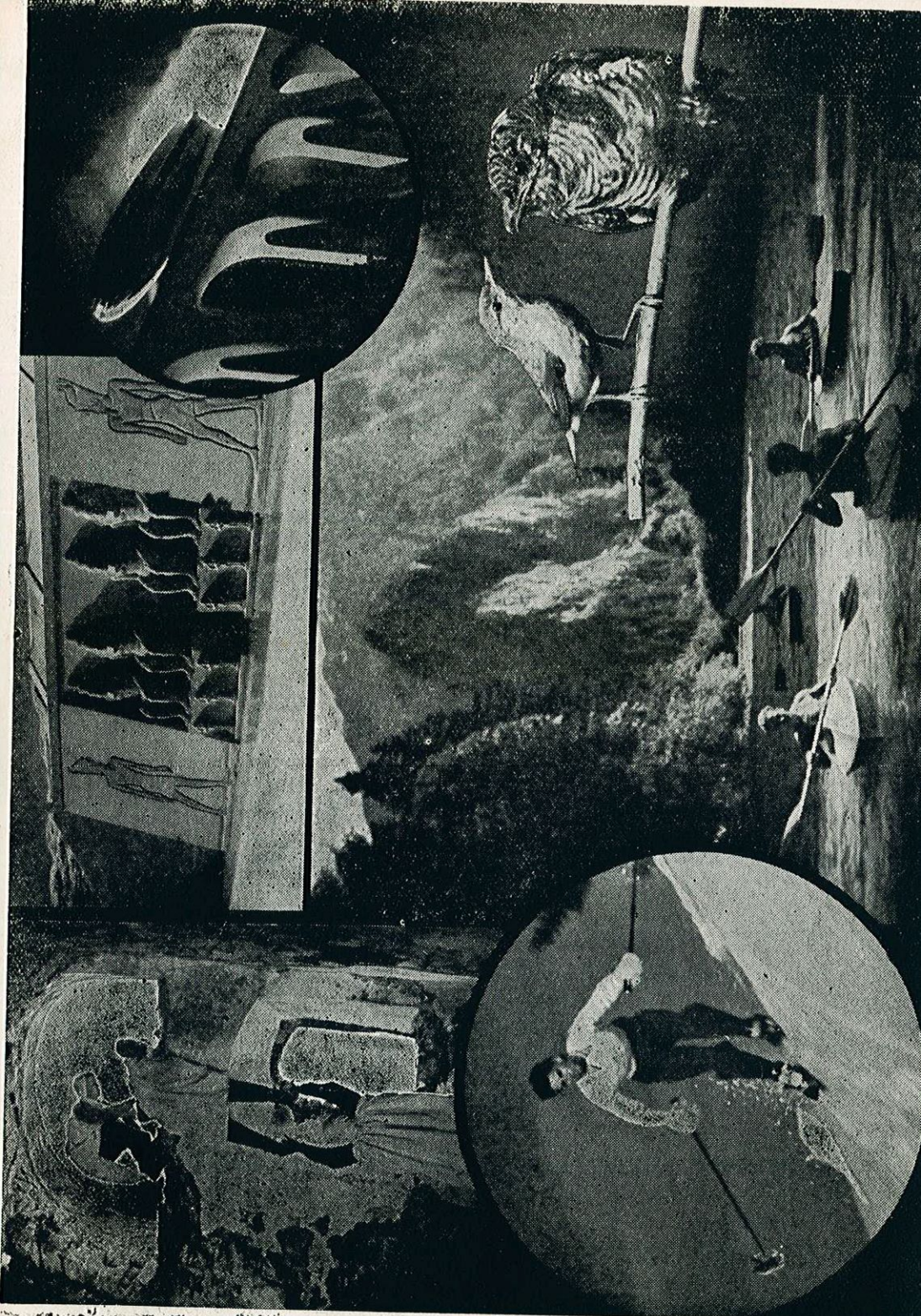
Žreb je razdelil razpisane nagrade takole:

1. Sliko Hedy Lamarr prejme Franc Ovcak, Kranj;
  2. sliko Hansi Knotek prejme Nuška Mohor, Celje;
  3. sliko Linde Darnell prejme Ivanka Dremelj, Ljubljana;
  4. sliko Willy Fritscha prejme Nina Rutar, Maribor;
  5. sliko Don Amechea prejme Ivan Pintar, Ljubljana;
- Ljubljancema naj se osebno oglasita po nagradi, ostalim smo jih poslali po pošti.

IZ UREDNIŠTVA

Sklenili smo povprašati naše prijatelje — naročnike in čitatelje, kako jim revija ugaja, kaj želijo čitati in videti v nji in kakšne spremembe bi bile morda potrebne, v obliki in ureditvi. Po izidu vsake številke prejme uredništvo vedno po več dopisov, s katerimi izražajo čitatelji svoje želje, toda te želje so tako različne med seboj, da iz njih nikakor ni mogoče zaključiti kakega enotnega mnenja in se po njem ravnati. Dobro vemo, da vsem nikoli ne bo mogoče ustreči. Večina želj se nanaša na objavo slik in podatkov o osebnih filmskih ljubljencih vsakega posameznika. O njih si želijo čitatelji čim več podrobnosti, le o njih bi radi brali in so povsem brez zanimanja za druge igralce, ki imajo prav tako ali pa še pomembnejšo vlogo pri tem ali drugem filmu. Nekateri priznavajo vrednost le ameriškim, drugi francoskim in tretji nemškim filmom. Nekateri si ogledajo le glasbene filme drugi si želijo realističnih dram in podobno. Vendar smo sklenili dati pobudo za širšo anketo, ki naj bi pokazala upravičenost naših stremeljenj ali pa potrebne spremembe. Čitatelji naj nam torej sporoče, kako si zamišljajo vsebino revije, česa po njihovem še manjka in kaj je morda odveč. Anketo bomo zaključili v 20. številki koncem decembra in objavili njene rezultate.

Kupon

za križanko v 16. št. revije »Film«

Kupon

za odgovor v reviji »Film«.